

معادن طلای ارمنستان جان « ارس » را می گیرد

حیات در رودخانه ارس با فاضلاب معادن ارمنستان جان می‌دهد. چند ماهی می‌شود که پساب‌های صنعتی و فاضلاب معادن مس و طلای ارمنستان راه خود را به رودخانه ارس باز کرده‌اند. پساب‌هایی که با جریان پیدا کردن در این رودخانه مرزی، تا خانه‌های روستایی در شمال غربی کشور و حتی مزارع و سدهای منطقه هم رسیده‌اند و نه تنها حیات را در این رودخانه تهدید کرده‌اند و مرگ ماهی‌ها را رقم زده‌اند، بلکه سلامت را هم در این مناطق به خطر انداخته‌اند.

به گزارش آران نیوز به نقل از خبرگزاری مهر، با ورود پساب‌های صنعتی به این رودخانه مرزی، برخی پیش‌بینی‌ها حکایت از این دارد که با افزایش ورود فاضلاب‌های کارخانجات و معادن ارمنستان به ارس، این رودخانه به دومین چالش بزرگ زیست‌محیطی شمال غرب کشور پس از دریاچه ارومیه تبدیل شود. در این باره نماینده مردم مرند و جلفا در مجلس می‌گوید: «پساب‌های صنعتی معادن مس ارمنستان وارد رودخانه ارس می‌شود و این رودخانه را آلوده می‌کند.» محمد حسن‌نژاد با بیان اینکه ورود پساب‌های میکروبی و صنعتی از کشور ارمنستان جان ارس را می‌گیرد، می‌گوید: «این آلودگی بدون شک می‌تواند، اکوسیستم منطقه را تغییر دهد و آثار زیانباری برای اراضی کشاورزی منطقه برجای بگذارد.»

در کنار این نگرانی‌ها که در میان مردم محلی بخوبی حس می‌شود، مدیرعامل آب منطقه‌ای آذربایجان شرقی نگرانی چندانی ندارد. او از پاکسازی این رودخانه تا سه سال آینده خبر می‌دهد و می‌گوید: «ابتدا جمهوری ارمنستان ورود فاضلاب‌های صنعتی خود را به این رود انکار می‌کرد، ولی ما شواهدی آوردیم که نشان داد، این رودخانه توسط پساب‌های صنعتی ارمنستان آلوده شده و باید خود آن‌ها این آلودگی‌ها را رفع کنند و جلوی ورود فاضلاب‌ها به این رود را بگیرند.» غلامرضا هاشمی می‌افزاید: «طبق توافقنامه‌هایی که امضا کرده‌ایم و کارهایی که طرف مقابل درحال انجام است، تا سه سال آینده رودخانه ارس از آلودگی‌ها پاکسازی می‌شود.» مدیرکل حفاظت از محیط زیست آذربایجان شرقی درباره ورود پساب‌های صنعتی ارمنستان به رودخانه ارس می‌گوید که این مشکل از سال ۱۳۸۵ شروع شده و همچنان ادامه دارد.

حمید قاسمی در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره منشأ پساب‌ها هم خاطر نشان می‌کند: منشأ پساب‌ها فعالیت معدن مس در ارمنستان است که افزون بر آلودگی شدید آب رودخانه ارس، موجب تغییر اکوسیستم منطقه و آثار زیانبار به اراضی کشاورزی شده است. مدیرکل محیط زیست آذربایجان شرقی اما از همکاری نکردن مسؤولان جمهوری ارمنستان برای جلوگیری از ورود پساب‌های صنعتی به رود ارس خبر می‌دهد و می‌گوید: با وجود اینکه پیشنهادها و رایزنی‌های زیادی با مقام‌های ارمنی در این خصوص صورت گرفته، اما نتیجه‌ای که انتظار می‌رفت، حاصل نشده است. حمید قاسمی با اشاره به مسؤولیت وزارت نیرو درخصوص مقابله با آلودگی رودخانه ارس اظهار می‌کند: با وجود اینکه وزارتخانه‌ها و سازمان‌های مختلفی در این خصوص از سال‌ها قبل فعال بوده‌اند، اما مسؤولیت پیگیری آن به عهده وزارت نیرو گذاشته شد و قرار بود، در فواصل زمانی این مسؤولیت به سایر ارگان‌ها نیز واگذار شود که تاکنون چنین نشده است.

وی می‌گوید: تاکنون ۲۰ نشست هماهنگی برای جلوگیری از آلودگی رود ارس بین مسؤولان جمهوری آذربایجان و وزارت نیرو برگزار شده که نشان می‌دهد دو طرف برای حل موضوع توافق دارند.

غلامرضا هاشمی می‌افزاید: مسؤولان جمهوری ارمنستان ابتدا هرگونه آلودگی ارس از جانب صنایع خود را انکار می‌کردند که با برگزاری این نشست‌ها اکنون به آلودگی ارس ناشی از ورود پساب‌های صنعتی از جانب کشور خود اذعان و بر اقدام‌های مشترک با ایران برای حل مشکل توافق کرده‌اند. به گفته وی برای این اساس، جمهوری ارمنستان برنامه راه خروج پساب‌ها با نصب دستگاه‌های پایش به ارزش دو میلیون دلار را شروع کرده و مشغول پاکسازی است که این پایش‌ها به صورت مشترک بین ایران و این جمهوری در دست اقدام است.

همچنین براساس توافق‌های صورت گرفته و برنامه‌ریزی‌های مشترک، مقام‌های جمهوری ارمنستان اعلام کرده‌اند تا سال ۲۰۱۷ برنامه پاکسازی رود ارس را به اتمام می‌رسانند. به گفته وی، با اجرای این برنامه مشترک، حجم پساب‌های ورودی به رودخانه ارس نسبت به سال‌های گذشته کمتر شده است. مدیرکل حفاظت از محیط زیست آذربایجان شرقی اما با رد این اظهارات مربوط به کاهش حجم پساب صنعتی ورود به ارس از خاک ارمنستان می‌گوید: نمونه‌برداری‌های مستمر از آب ارس نشان می‌دهد که هیچ تغییری از لحاظ میزان آلودگی موجود در آب این رودخانه راهبردی روی نداده است.

حمید قاسمی، تعهدات ارمنستان مبنی بر پاکسازی ارس از هرگونه آلودگی زیست محیطی تا سال ۲۰۱۷ را غیرواقعی می‌داند و می‌گوید: با شرایط فعلی بعید است، چنین تعهدی عملی شود و ما نباید منتظر بمانیم، زیرا هر لحظه و دقیقه به میزان آلودگی زیست محیطی منطقه به دلیل ورود پساب‌های صنعتی افزوده می‌شود و این مترادف با مرگ تدریجی رودخانه ارس است.